

A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bsz.) 52. § (1) bekezdésének értelmezése és alkalmazása

A Bank állásfoglalás iránti kérelemmel (**Kérelem**) fordult a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéhez (**Felügyelet**) a Bsz. 52. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezése és alkalmazása tárgyában.

I. TÉNYÁLLÁS

A Kérelem tanúsága szerint a Bank – egyéb tevékenységek mellett – a Bsz. 5. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt saját számlás kereskedést folytat, és ennek keretében ügyfeleivel származtatott ügyleteket köt.

A Bank a befektetési és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatában rögzített gyakorlata alapján a szóban megkötött származtatott ügyletet a megkötéstől számított 3 banki napon belül írásba foglalja és megküldi azt az ügyfélnek. Az üzletszabályzat rendelkezése szerint a származtatott ügylet a szóbeli megállapodással jön létre, függetlenül attól, hogy az ügyfél visszaküldi-e aláírva a Banknak az írásba foglalt megállapodást.

II. IRÁNYADÓ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ÉS A BANK ÁLTAL FELVETETT JOGKÉRDÉSEK

A Bsz. 52. § (1) bekezdése szerint a befektetési vállalkozás az ügyféllel kötött szerződését az üzletszabályzatában foglaltak szerint - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - írásba foglalja.

A Kérelem a Bsz. 52. § (1) bekezdésének az értelmezésére, illetve a Bank származtatott ügyletek írásba foglalásával kapcsolatos gyakorlatának megítélésére irányul.

A Bank azzal a kérdéssel fordult a Felügyelethez, miszerint értelmezhető-e a jogszabály idézett rendelkezése akként, hogy a szóbeli ügylet írásbeli visszaigazolásának kötelezettsége csak a Bankra vonatkozik?

Választ kér továbbá arra, hogy jogszabályszerű-e a Bank jelenlegi eljárása, miszerint a szóban kötött ügyletet írásba foglaltan megküldi az ügyfélnek, aki azt nem köteles aláírva visszaküldeni a Bank részére?

III. A BANK ÁLLÁSPONTJA

A Bank álláspontja szerint jelenlegi gyakorlatával egyezően – csak a Banknak van írásbeli visszaigazolási kötelezettsége az ügyfél felé a származtatott ügylet megkötésére vonatkozóan, az ügyfél írásbeli visszaigazolására kiterjesztett értelmezés ugyanis a szóbeli ügyletkötés ellehetetlenülését jelentené.

IV. A FELÜGYELET ÁLLÁSPONTJA

A Bsz. értelmezése

A Bsz. 52. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az ügyféllel kötött szerződést a befektetési vállalkozás írásba foglalja az üzletszabályzatban foglaltak szerint. Pontosabb

iránymutatást a Bszt. egyéb szakaszai sem tartalmazzák, a törvény a befektetési vállalkozás számára az üzletszabályzat keretén belül biztosít lehetőséget a részletszabályok kidolgozására.

A Bank üzletszabályzata akként rendelkezik, hogy a Bank és az ügyfél között a vonatkozó szerződéses jogviszony az írásba foglalásától, illetve az ügyfél részéről történő írásbeli visszaigazolás megküldésétől függetlenül létrejön, kivéve, ha jogszabály vagy az üzletszabályzat eltérően rendelkezik. A jogviszony a Bank szerződés kötésére irányuló ajánlatának az ügyfél általi – azonos tartalmú – elfogadásának napján jön létre.

A szerződés alakiságára vonatkozóan a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 216. § (1) bekezdése kimondja, hogy szerződést jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában akár szóban, akár írásban lehet kötni.

A Bszt. fentiekkel összefüggésben nem tartalmaz egyértelmű rendelkezést arra vonatkozóan, hogy az ügyféllel történő szerződéskötésre kizárólag írásban kerülhet sor, nincs tehát jogszabályi akadálya annak, hogy a Bank és ügyfele szóban kössenek szerződést. A Bszt. 52. § (1) bekezdésének megfogalmazásából, így különösen az „*ügyféllel kötött szerződését*” szóhasználatból mindezekkel egyezően az tűnik ki, hogy a jogalkotó az írásba foglalás kötelezettségét nem érvényességi kellékként, hanem csupán egyfajta utólagos kontroll biztosításának a lehetőségeként írta elő, amely megközelítésből az is következik, hogy az utólagosan írásba foglalt megállapodást nem kell mindkét félnek aláírnia a joghatás kiváltása, azaz a szerződés érvényességének biztosítása érdekében. A szóban kötött szerződés tehát a szóbeli ajánlat ügyfél által történő elfogadásával létrejön.

A törvény felhatalmazása alapján az írásba foglalás részletes szabályait az üzletszabályzat tartalmazza. Az „írásba foglalás” fogalmát nem definiálja jogszabály, sem egyéb szabályzat, a Felügyelet értelmezése szerint az voltaképpen a szóban egyeztetett feltételeknek, a megállapodás lényegi elemeinek az utólagos írásbeli rögzítését, „dokumentálását” jelenti.

A Bszt. az írásba foglalás kötelezettségét a befektetési vállalkozásra rója, így tehát a Bank feladata utólag írásban rögzíteni a megkötött megállapodást. Az ezt követő lépésekről, teendőkről a jogszabály már nem szól, a Banknak ezért mindenkor a hatályos üzletszabályzata alapján kell eljárnia.

Összefoglalva a fentieket, a Felügyelet egyetért a Bank Kérelemben kifejtett azon álláspontjával, hogy a szóbeli szerződés létrejöttéhez és érvényességéhez nem szükséges mindkét fél írásbeli megerősítése. A Bszt. 52. § (1) bekezdésében foglaltak tekintetében továbbá elegendő, ha a Bank írásba foglalja a létrejött megállapodást, majd megküldi azt az ügyfélnek.

2013. július 10.